

πῶς τὰ ἐπλέρωσεν, ὅμως μὴν ἔχωντας¹¹/ ἀπόδ(ει)ξιν, εύρεδη εὔλογον, ὅτι περνῶντας ἡ μεγάλη Σαρακο¹²/στὴ, μετὰ τὸ Πάσχα ὑστερα μὲν μίαν ἑβδομάδα, νὰ ἔχῃ νὰ¹³/ ὄρκώνεται εἰς αὐτὸ πῶς νὰ τὰ ἐπλέρωσεν, καὶ ἂν δὲν δελήσῃ¹⁴/ νὰ ὄρκώσῃ, νὰ ἔχῃ νὰ τὰ πλερώσῃ δίχως ἄλλο, ὄρκώνωντας¹⁵/ ὅμως, νὰ μένη ἀπ(εί)ρακτος, καθὼς ἔστρεξαν καὶ οἱ ἄνωδεν¹⁶/ νταβατζήδες, καὶ ἐγράφη εἰς ἔνδ(ει)ξιν:—

¹⁷⁻²²/ Μανικάτης· σαφράν(ος) νīν· προεστ(ός) πρ., Ιωάννης τζήνγγου πρ.: Ιωάννης ἀδάμη πρ., δωμᾶς βελλερᾶς πρ., Ιωάννης μαβρωδῆ πρ. [χ. I. Τζήνγγου], διμιτρὶ σούφρα κ<α>πετάνως στέξωτ<ε>ρα.

στ. 4-8 Απαίτηση χρεωστικού υπολοίπου από ενοίκια που οφείλει ένα μέλος της Κ στη δημοτική αρχή των Σαξόνων του Σιμπίου¹.

στ. 9-10 Ο εναγόμενος προβάλλει ένσταση εξοφλήσεως, χωρίς να προσκομίζει αποδείξεις.

στ. 11-13 Επαγωγή όρκου από το Κριτήριο στον εναγόμενο, με τη συναίνεση των εναγόντων (στ. 15-16). Ο απαλλακτικός όρκος, που είναι φυσικά δρησκευτικός, δα δοδεί μετά τη Σαρακοστή και μια εβδομάδα μετά το Πάσχα.

στ. 14-15 Άρνηση του εναγομένου να δώσει τον όρκο δα συνιστά ομολογία του χρέους.

1. Ο «Προεστός» των Σαξόνων εμπόρων του Σιμπίου λεγόταν Bürgermeister – Δήμαρχος της πόλης. Εκλεγόταν από αυτούς και τους ἄλλους ομοεδηπείς του επαγγελματίες, μέσα στα πλαίσια των παλαιών τους προνομίων. ΕΚΣ, σσ. 24-26, 44, 90, 91· βλ. ad hoc Θ. 33(1703) «Διὰ τὴν Τάξαν τῶν Μπολτιῶν...», ὁ.π., σ. 324 στ. 5-II, και τις σχετικές υποσημειώσεις.

34

1762/XI/13
χ. Ιωάννη Αδάμη

978/φ 18γ
σχ. 33

Πρακτικό. Αποφυγή όρκου. Εξώδικος συμβιβασμός.

²³/ Ἐν’ Ετει 1762. Νοεμβρίου 13.

²⁴/ || Πα|| ῥόησιαζόμενοι οἱ ἄνωδεν σάσοι, μέ τὸν κύρο Μιχάλην Βρέτου,²⁵/ ἀποφασίσδη παρ’ ἡμῶν, ὅτι νὰ πλερώνη ὁ Μιχάλης τὰ ἄνωδεν²⁶/ ἄσπρα, ἢ νὰ ὄρκώνη, ὅμως μὲ τὸ νά ἐπαρακάλεσεν, να λείψῃ²⁷/ ὁ όρκος, ἔμεινεν διὰ νὰ τεργιασδοῦν ἐντῷ μέσωτους μὲ κάποιον²⁸/ σούλφι ὅσον ἡμπορέσουν, μάλιστα δίχως ἄλλην παρέκι ἄργηταν,²⁹/ καὶ σημειώνομεν διὰ τὸ μέλλον ὅπου ἦδελαν κάμη·

στ. 27 «νὰ τεριασδοῦν ἐν τῷ μέσῳ τους ... σούλφι»: ενν. τον εξώδικο συμβιβασμό.

35

1762/VII/13
χ. Ιωάννη Αδάμη

978/φ 18v
πρβλ. 36

Πρακτικό. Αναβολή συζητήσεως. Αδυναμία εκπληρώσεως του εγγυητή. Παράλληλη ευδύνη πρωτοφειλέτη και εγγυητή (δικαίωμα διζήσεως).

// 1762. Ιουλίου 13:

²/ || Δι|| ἡ τό χρέος ὅπου ἀναμέν(ει) ὁ κὺρ Γιώργης Τόδω¹ τῆς³ / Ἀρχόντισσας τῆς Μπρουκεντελόγιας² μὲ ὄμολογίαν,⁴ / μένωντας ἀκόμη κουσούρια νὰ πλερώνῃ F 96 "60.⁵ / κεφάλαια ὅμοῦ καὶ διάφορον, ἐρχόμενος ὁ Μίχελ⁶ / Γκίντες τὴν σήμερον ἐπίτροπος τῆς Ἀρχόντισσας, καὶ⁷ / ζητῶντας τα, μὲ τὸ νὰ δὲν εὐρέδη παρὼν ὁ ἄνωδεν⁸ / χρεώστης Γιόργης Τόδω, ὕντας καὶ κεφήλης γραμμένος⁹ / ὁ Σούφρας, ἐκρίδη εὔλογον, νὰ ἀναμείνῃ ἔως νὰ ἔρθῃ¹⁰ / παρὼν ὁ Γιόργης, νὰ ἀποκριδῇ, καὶ μέ τὸ νά εἶναι πολ-¹¹/λὰ ξεπεσμένος [ο Σούφρας], ἐλπίζ(ει) νὰ τοῦ γένη καὶ κάποιον ἔλεος¹² / ὅταν τὰ πλερώσῃ, καὶ ἐσημειώσαμεν διὰ ἔνδειξιν.

¹³⁻¹⁷/ *Μανικάτης* saφράν(ος) νην· προεστ(ός) *mp*, *Κωνσταντίνος Μανόλη* [μον.], Ιωάν(νης) ἀδάμη, δωμᾶς βελλερᾶς *mp*, πέτκ(ος) πέτρ(ου) [ά.χ.], Ιωάννης τζηνγγου *mp*.

στ. 2-9 Για την είσπραξη υπολοίπου οφειλής, που αποδεικνύεται με χεωστική ομολογία, ο πληρεξούσιος του δανειστή στρέφεται κατά του εγγυητή⁴ που υπογράφεται στην ομολογία. Ο τελευταίος αυτός, προφανῶς λόγω της οικονομικής του στενότητας (στ. 10-11), ζήτησε να εξαντληθούν οι δυνατότητες εισπράξεως του χρέους από τον πρωτοφειλέτη και στη συνέχεια αυτός να αποπληρώσει το τυχόν υπόλοιπο.

στ. 9-11 Η συζήτηση αναβάλλεται για να παραστεί και ο πρωτοφειλέτης, διότι, ακόμη και εκτέλεση αν διέτασσε το Κριτήριο κατά του εγγυητή, δεν δα μπορούσε να ικανοποιηθεί ο δανειστής.

στ. 11-12 Συνάγεται η παράλληλη ευδύνη οφειλέτη και εγγυητή, διότι ο τελευταίος ζητεί εκ των προτέρων κάποια ἔκπτωση («ἔλεος»), γνωρίζοντας ίσως ότι ο πρωτοφειλέτης είτε δεν πρόκειται να επιστρέψει στο Σιμπίου είτε ότι είναι εξ ίσου φτωχός με αυτόν. Επομένως, το Κριτήριο πιδανολογεί ότι ο δανειστής δα ικανοποιηθεί εν μέρει από τον οφειλέτη και εν μέρει από τον εγγυητή.

